

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/118/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1122204022
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1122204022.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, v právnej veci navrhovateľky: A. B. C., D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX/X, C. – G. H., právne zastúpená: Advokátska kancelária FARDOUS PARTNERS, s.r.o., so sídlom Hlavná 6, Šaľa, proti manželovi: I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX/X, C. – J. H., právne zastúpený: JUDr. Ľubomír Hnát, advokát, so sídlom Guothova 20, Bratislava – Nové Mesto, o rozvod manželstva, o odvolaní manžela proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 8. februára 2023 č.k. 7Pc/8/2022-57, takto

rozhodol:

- Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

- Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie manželstvo, uzavreté medzi účastníkmi konania v Bratislave dňa 09.11.2019, rozviedol a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.
- Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil podľa ustanovení § 23 ods. 1, 2 Zákona o rodine, vecne tým, že boli splnené zákonné predpoklady pre rozvod manželstva. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že navrhovateľka návrh odôvodnila tým, že už po prvom roku manželstva sa začali objavovať medzi manželmi nezhody spôsobené najmä obojstrannou kritikou a nespokojnosťou vo vzťahu, odlišným vnímaním sveta, rozdielnym životným štýlom, cieľmi a názormi, čo vyústilo do opakovaných rozchodov a návratov. Manželia sa tieto problémy snažili neustále riešiť a manželstvo zachrániť, čo však bolo pre navrhovateľku vyčerpávajúce a postupom času nadobudla presvedčenie, že pri existujúcich rozdielnostiach nemá zmysel toto manželstvo ďalej udržiavať. Navyše obaja manželia majú z predchádzajúcich vzťahov maloletých synov, ktorí sú rozdielných pováh a po čase si prestali rozumieť, tiež medzi manželom a synom navrhovateľky vznikali neustále konflikty, ktoré prerástli až do obojstrannej nenávisti. Časté hádky a stres sa podpísali na zdravotnom stave navrhovateľky a priviedli ju až k odchodu zo spoločnej domácnosti v marci 2022, pričom jediné východisko vidí navrhovateľka v rozvode manželstva. Manžel v písomnom vyjadrení k návrhu nesúhlasil s tvrdeniami navrhovateľky ani s rozvodom manželstva. Mal za to, že boli šťastnou rodinou, o maloletého syna navrhovateľky sa príkladne staral, nemali medzi sebou žiadny vážny problém a má ho rovnako rád ako svojho maloletého syna. Za hlavnú príčinu nezhôd medzi manželmi označil matku a sestru navrhovateľky, ktoré im od začiatku zasahovali do vzťahu a negovali ich spoločné plány, nadobudol pocit, že navrhovateľke nedoprajú šťastný život a využívajú ju.

3. Súd prejednal vec za prítomnosti navrhovateľky a právneho zástupcu manžela, keď manžel sa osobne pojednávania nezúčastnil a po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že v danom prípade sú podmienky pre rozvod manželstva splnené. Z výpovede manželky na pojednávaní vyplynulo, že na podanom návrhu trvá, pričom za príčinu rozvratu manželstva považuje nezhody spôsobené rozdielnym životným štýlom manželov a žiarlivosťou manžela, ktorý žiarlil aj na jej syna z predchádzajúceho vzťahu, na jej blízku rodinu a priateľov. Spolužitie manželov spôsobovalo manželke nadmerný stres, ktorý sa mal prejavíť i na jej zdravotnom stave, medzi manželmi vznikali časté hádky, aj pre banálne veci. V marci 2022 po tom, čo dal manžel facku jej maloletému synovi, opustila manželka spoločnú domácnosť a odvtedy žijú manželia oddelene a nie sú v kontakte a manželka možnosť obnovy manželského spolužitia odmieta. Právny zástupca manžela na pojednávaní deklaroval záujem manžela zachovať manželstvo, podľa jeho názoru manželstvo plní svoju spoločenskú úlohu a preto s rozvodom nesúhlasí. Súd nevykonal dokazovanie výsluchom manžela, keď tento dôkaz navrhnutý právnym zástupcom manžela posúdil súd vo vzťahu k skutočnému stavu zistenému z vykonaných dôkazov ako nadbytočný a vzhľadom na postoj manžela k účasti na pojednávaní (na ktoré sa opakovane nedostavil) ako nehospodárny. Manžel sa k návrhu manželky vyjadril písomne a na pojednávaniach bol zastúpený advokátom, ktorý jeho postoj prezentoval, preto súd mal názor manžela k rozvodu manželstva za nesporne zistený. Súd mal z vykonaných dôkazov ustálené, že manželia od marca 2022 nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne nehospodária, netrávia spoločne čas a intímne sa nestýkajú. Tieto skutočnosti manžel relevantne dôkazmi nespochybnil. Skutočný stav veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie o návrhu manželky preto súd vyhodnotil ako nesporne a dostatočne zistený. Pokiaľ mal manžel záujem napriek právnemu zastúpeniu a svojmu písomnému vyjadreniu vypovedať pred súdom osobne, mal opakovane možnosť sa súdneho pojednávania zúčastniť, čo však bez vážneho dôvodu neurobil.

4. Na základe vykonaného dokazovania dospel prvoinštančný súd k záveru, že manželstvo účastníkov konania je vážne a trvalo rozvrátené, pričom ide o dlhodobý rozvrat a nie je reálny predpoklad, že by manželstvo mohlo v budúcnosti plniť svoj spoločenský účel. Z manželstva maloleté deti nepochádzajú. Z dokazovania vyplynulo, že manželstvo je minimálne od marca 2022, kedy sa navrhovateľka odsťahovala zo spoločnej domácnosti nefunkčné, manželia prakticky už nie sú v žiadnom kontakte. Manžel relevantne nespochybnil tvrdenie manželky, že ju za účelom zmierenia neoslovil a tak ani deklarovaný záujem manžela o obnovu manželstva sa nejaví ako ozajstný. Preukázaný bol jednoznačný postoj navrhovateľky k možnosti obnovy manželského spolužitia, ktorá obnova pri chýbajúcej vôli jedného z manželov nie je reálna. Za zisteného skutočného stavu je manželstvo účastníkov len formálnym zväzkom, preto súd návrhu vyhovel. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 zákona Civilného mimosporového poriadku.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie manžel. Odvolanie zdôvodnil tým, že okresný súd mu znemožnil uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, tiež je toho názoru, že skutkový stav neobstojí a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že k manželke má citový vzťah a nechce ju stratiť, avšak túto skutočnosť mu súd svojim postupom znemožnil prezentovať. Je zarážajúce vyjadrenie súdu v odôvodnení rozsudku, že manžel nespochybnil tvrdenie manželky, že ju za účelom zmierenia neoslovil. Odvolateľ uvádza, že je tomu práve naopak, snažil sa a snaží sa manželstvo zachovať. Súd ho doteraz nevypočul. Žiada preto, aby bol vypočutý a mohol prezentovať svoj postoj k manželke a k zachovaniu manželstva. Navrhoval, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vrátil vec prvoinštančnému súdu na nové konanie a nové rozhodnutie.

6. Navrhovateľka v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu považovala odvolacie námietky za neopodstatnené. Súd neporušil právo manžela na spravodlivý proces ani mu nezneložnil prezentovať svoj postoj k návrhu. Manžel svoj názor v konaní prezentoval a to prostredníctvom svojho vyjadrenia k návrhu, ako aj prostredníctvom právneho zástupcu priamo na pojednávaní, súd mal preto postoj manžela k návrhu na rozvod manželstva za nesporne zistený a tento aj pri vydaní rozsudku zohľadnil, čo vyplýva z bodu 3, bodu 8 a bodu 9 odôvodnenia rozsudku. Je bežnou praxou súdov, že v konaniach o rozvod manželstva rozhodnú bez účasti účastníkov konania na pojednávaní a to zvlášť pokiaľ sa manželia nemajú záujem vidieť a eskalovať medzi nimi už i tak napäté vzťahy alebo v prípade, že účasť manželov nie je možné zabezpečiť ako tomu bolo v tomto prípade, kedy sa manžel bez adekvátneho ospravedlnenia nezúčastňoval pojednávani. Vo veci boli vytýčené celkovo tri pojednávania a ani jedného z nich sa manžel osobne nezúčastnil. Navrhovateľka je toho názoru, že zo strany manžela sa jednalo o procesnú obštrukciu, v snahe predísť rozhodnutiu vo veci, nakoľko je zrejmy jeho postoj k rozvodu.

Pokiaľ mal záujem napriek právnomu zastúpeniu a svojmu písomnému vyjadreniu pred súdom osobne vypovedať, mal opakovane možnosť sa súdneho pojednávania zúčastniť, čo nevyužil.

7. Pokiaľ ide o skutočnosti odôvodňujúce rozvod manželstva, navrhovateľka uviedla, že hoci účastníci konania majú k rozvodu manželstva rozdielny postoj, z vyjadrení oboch je zrejmé, že medzi manželmi je trvalý rozvrat. Navrhovateľka mala záujem nezhody manželov riešiť prostredníctvom manželskej poradne ešte v čase keď manželka žili v spoločnej domácnosti, avšak manžel o uvedené neprejavil záujem. Manželstvo účastníkov konania neplní žiadnu zo svojich funkcií, manželka už od marca 2022 nežijú v spoločnej domácnosti ani spolu nijakým spôsobom nekomunikujú s výnimkou náhodných stretnutí na ulici, ktoré navrhovateľku obťažujú, nakoľko má pocit, že ju manžel sleduje, v súvislosti s čím aj zvažuje podanie trestného oznámenia. Z uvedeného je zrejmé, že odvolanie manžela je zjavne nedôvodné a preto navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

8. V priebehu odvolacieho konania podala navrhovateľka súdu opakovane žiadosť o urýchlené rozhodnutie o podanom odvolaní z dôvodu, že aktuálne žije s novým partnerom, s ktorým čaká dieťa a v prípade, ak súd nestihne rozhodnúť o rozvode manželstva, bude po narodení dieťaťa platiť prvá domnienka otcovstva v zmysle § 85 Zákona o rodine, na základe ktorej sa za otca bude považovať manžel a nie jeho biologický otec, čo povedie k súdnemu konaniu o určenie otcovstva.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas oprávnenou osobou (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 a § 94 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom odvolania, keďže tu išlo o návrhové konanie (§ 65 CMP) a bez ohľadu na dôvody odvolania (§ 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

10. Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým manželstvo účastníkov konania rozviedol. Odvolateľ namietal procesný postup súdu, ktorým malo dôjsť k znemožneniu uskutočňovania procesných práv odvolateľa v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Toto pochybenie súdu malo podľa tvrdenia odvolateľa spočívať v tom, že súd vec prejednal za jeho neprítomnosti a teda ho nevypočul, čím mu znemožnil prezentovať jeho postoj k manželke a k zachovaniu manželstva.

11. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, ale nezistil v postupe súdu prvej inštancie žiadne pochybenie.

12. Vychádzajúc z ustanovení Civilného sporového poriadku (§ 185, § 187), za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. V každom konaní je to vždy súd, kto rozhodne o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná, pričom výsluch účastníka konania je iba jedným z dôkazných prostriedkov a súd ho nemusí vykonať ak to nepovažuje za potrebné. Toto platí aj v konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku, kam patrí tiež predmetná vec rozvodu manželstva, kde síce je súd v zmysle ustanovení § 35 a § 36 CMP povinný zistiť skutočný stav veci a ak je to potrebné, za týmto účelom vykonať aj iné než účastníkmi navrhnuté dôkazy, avšak ani v týchto konaniach nevyplýva zo žiadneho ustanovenia zákona pre súd povinnosť vypočuť účastníka konania.

13. Súd prvej inštancie v danom prípade nevykonal dokazovanie výsluchom odvolateľa, pričom týmto postupom nedošlo k odňatiu práva odvolateľa konať pred súdom. Ako vyplýva z obsahu spisu (i odôvodnenia rozsudku), súd prvej inštancie vec prejednal na dvoch pojednávaniach v prítomnosti manželky a v neprítomnosti manžela, ktorý bol zastúpený advokátom na oboch pojednávaniach. Na prvé pojednávanie sa manžel nedostavil podľa tvrdení jeho právneho zástupcu z dôvodu havárie na stupačkách v bytovom dome (dôvod svojej neprítomnosti ani dodatočne neosvedčil) a toto pojednávanie bolo odročené na žiadosť jeho právneho zástupcu, ktorému súd zároveň uznesením uložil zabezpečiť účasť manžela na ďalšom pojednávaní za účelom vykonania jeho výsluchu s poučením, že ak sa manžel neustanoví, súd rozhodne v jeho neprítomnosti. Manžel sa neustanovil ani na ďalšie pojednávanie dňa 08.02.2023, pričom jeho advokát súdu tvrdil, že sa mu s ním nepodarilo skontaktovať, informoval ho však prostredníctvom sms správy, na ktorú manžel údajne neodpovedal. Právny zástupca tvrdenú

skutočnosť súdu vopred neoznámil a pojednávanie odročiť nenavrhol, súd preto vec prejednal za jeho neprítomnosti majúc za splnené podmienky pre pojednávanie v neprítomnosti manžela podľa § 180 CSP, keď opakovanú neprítomnosť manžela na pojednávaní súd posúdil ako účelovú, s čím sa odvolací súd plne stotožňuje.

14. Konaním súdu prvej inštancie neboli porušené žiadne práva odvolateľa, keďže tento bol na pojednávanie dva razy predvolaný a súdu nepreukázal, že by mu v prítomnosti na pojednávaní bránil vážny dôvod. Účasť na pojednávaní je právom účastníka konania nie však jeho povinnosťou, súd preto nemohol vynucovať jeho účasť na pojednávaní. Navyše v danom prípade súd ani nemal potrebu vykonať bezpodmienečne tento navrhnutý dôkazný prostriedok, pretože nebol nutný k zisteniu skutočného stavu. Pokiaľ ide o možnosť odvolateľa vyjadriť svoj postoj k manželstvu a jeho prípadnému rozvodu, takáto možnosť mu v konaní nepochybne bola daná a on ju aj využil. Z obsahu spisu je zrejmé, že manžel sa k návrhu navrhovateľky písomne vyjadril, kde prejavil nesúhlas s rozvodom manželstva, opísal priebeh ich partnerského vzťahu a predostrel vlastný pohľad na manželstvo a ich manželské problémy, ktoré podľa jeho názoru spôsobovala navrhovateľkina matka a sestra, ktoré im zasahovali do vzťahu a spôsobili, že sa aj s manželkou viackrát rozišli. Potvrdil tiež, že manželka od neho odišla a odvtedy sa s ňou len párkrát náhodne stretol, vyjadril však presvedčenie, že navrhovateľka si konečne uvedomí hodnoty rodiny, pretože ich manželstvo môže bez problémov fungovať, keď sa nebudú do nich miešať jej príbuzní. O tom, že odvolateľ mal možnosť prezentovať jeho postoje k veci svedčí potom nepochybne i skutočnosť, že v konaní bol zastúpený advokátom, ktorý sa zúčastnil na súdom vytýčených pojednávaniach. Ak mal odvolateľ záujem byť i on sám súdom vypočutý, súd mu takúto možnosť poskytol, z jeho strany však využitá nebola.

15. Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu odvolací súd zhodne so súdom prvoinštančným nevidel potrebu osobného výsluchu manžela na preukázanie trvalého rozvratu manželstva účastníkov konania, nakoľko uvedená skutočnosť bola dostatočne preukázaná z ostatných vykonaných dôkazov. Správny bol preto postup súdu, ktorý rozhodol, že takýto dôkaz nevykoná, keď toto považoval na nadbytočné a nevhodné, zvlášť s ohľadom na vyššie opísaný postoj manžela k prebiehajúcej konaniu, keďže by trvanie na takomto dôkaze viedlo k bezdôvodnému predĺžovaniu konania a to za situácie, kedy vzhľadom na ostatné súdom vykonané dôkazy bolo možné bez ďalšieho bezpečne uzavrieť, že manželstvo účastníkov konania je vážne a trvalo rozvrátené, pričom ide o dlhodobý rozvrat a nie je reálny predpoklad, že by manželstvo mohlo v budúcnosti plniť svoj spoločenský účel. Okolnosť, či sa manžel snažil manželstvo zachovať, je irelevantná, nakoľko k zachovaniu vzťahu nedošlo a z obsahu spisu zrejmé, že zo strany navrhovateľky obnova manželstva ani neprihádza do úvahy.

16. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd poukazuje na správnosť napadnutého rozhodnutia, toto rozhodnutie za použitia ust. § 387 ods.1 CSP potvrdil, vyhodnotiac argumenty odvolateľa ako nedôvodné.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 a 2 CSP, pretože žiaden z účastníkov nepodal návrh na ich priznanie v zmysle § 57 CMP.

18. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).